Se opp [2 Blu-ray + DVD]

Se opp [2 Blu-ray + DVD]

Pixar fortsetter sin imponerende rekke med langfilmutgivelser. Deres 10. produksjon er langt på vei deres beste.
Se opp er et funn for en samlet familie.

Up
Pete Docter
Pixar Animation Studios, Walt Disney Pictures
2009
Walt Disney Studios Home Entertainment
16:9 Fullskjerm (1,78:1, 1080p)
DTS-HD 5.1
96 min.
2

7

Hip to be square

De første 12 minuttene av
Se opp er noe av det mest gripende jeg har sett på film i senere tid. Ved hjelp av meget effektive fortellergrep, greier Pete Docter og Bob Peterson å servere en historie om vennskap og forelskelse, tap og sorg, som setter seg i ryggmargen og som gir filmens resterende 80 minutter et følelsesmessig driv som gjør helheten særs severdig. Det er bare å gi seg ende over - Pixars 10. langfilm er et sant mesterstykke.

Pixar gjør stadig modigere valg for sine langfilmer. En rotte laget gourmetfest i Rottatouille (2007) og en robot belærte oss om miljøet og kjærligheten i en film nesten tom for dialog i *WALL?E* (2008). Med
Se opp har Pixar valgt å la hovedrollen tilfalle en 78 år gammel surpomp. Og det i en film hvor barn er kjernemålgruppen. Tøft. Det er også tøft å lansere en helkommersiell animert langfilm uten ett eneste kjendisnavn til å fronte salgskampanjen. Riktignok er det Christopher Plummer som leverer stemmen til en av hovedkarakterene, men det ser du ikke på noen av markedsføringseffektene. Pixar står fjellstøtt på egen hånd. Tøft det også.

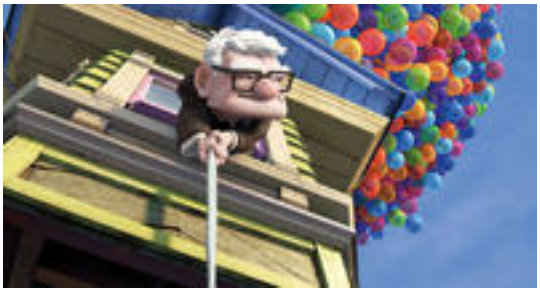

Innledningen av filmen fortelles i flashbacks til da filmens hovedkarakter - Carl Fredricksen - var barn og opplevde sin store helt, eventyreren Charles Muntz, på hans mange eventyr rundt om i verden. Carl drømmer også om å bli eventyrer og da det viser seg at nabojenta Ellie også har eventyrinteresser, er forelskelsen umiddelbar. I korte glimt ser vi hvordan livet til Carl og Ellie utvikler seg, alltid med drømmen om å følge i sporene til Muntz og bosette seg i Sør-Amerika ved sagnomsuste Paradise Falls friskt i minne. Ettersom livet utvikler seg og hverdagene overtar, blir

drømmen stadig fjernere. Til sist har aldredommen lagt seg over det engang så spreke kjæresteparet og dagen kommer hvor Ellie dør og Carl sitter ensom tilbake uten å fått virkeliggjort deres felles drøm.

Her starter vår nåtidige historie om Carl Fredricksen. Carl bor alene i huset og er i ferd med å bli tvangsflyttet på gamlehjem. En dag dukker den ivrige speidergutten Russel opp på døra til Carl og rykker ham løs fra sin sedate tilværelse. Samtidig står pleierne fra gamlehjemmet bokstavelig talt og banker på døra, da Carl bestemmer seg for å ta skjebnen i egne hender og forfølge drømmen om Paradise Falls. Med et ukjent antall heliumsballonger rykker ham med seg hele huset opp til værs for å sette kursen sydover. Med på den farefulle turen blir Russel, fast bestemt på å assistere Carl og dermed skaffe seg det siste speideremblemet. Det viser seg at ferden byr på mer enn nok eventyr og at gamle helter fremdeles er i live.

Nok en gang greier Pixar kunststykket å levere en underholdende historie som krysser generasjonskløften. Filmen tar opp mange typiske Pixar-temaer - vi igjenkjenner buddy-tematikken fra
Toy Story-filmene og
Biler, samt miljøperspektivet fra
Oppdrag Nemo og
WALL?E. Likevel føles
Se opp som et friskt pust i den kommersielle animasjonsverdenen. Den gamles tørre humor og generelt råtne humør, i kompaniskap med Russels ukuelige pågangsmot iblandet ikke så rent lite klønethet, er en herlig kilde til komikk som treffer store og små. Når avslutningen i tillegg er preget av drivende spenning og overraskende elementer, blir helheten en meget god filmopplevelse.

Gjennom 10 animerte langfilmer, har Pixar skjemt oss bort med design og animasjon av utsøkt klasse. Dette er også tilfelle med
Se opp. Karakterdesignen er med på å gi filmen særpreg. Carl Fredricksen er i bunn og grunn en firkant som kontrasteres av Russels ovale form - omtrent som en ballong. Samspillet dem imellom er fabelaktig som rene former. Animasjonen er også av beste sort. De små detaljene; mimikken til den gamle mannen og kroppsspråket. Det er nok av store actionsekvenser underveis, men det er likevel de ørsmå observasjonene som er så vanskelig å få til å sitte som gjør at Pixar er et strå hvassere enn alle andre akkurat nå.
Se opp er full av disse kvalitetene.

Det er ikke alltid musikken som imponerer mest når Pixar bringer sine filmer til torgs. På de tidlige filmene lot jeg meg aldri sjarmere av Randy Newmans musikk, men med
De utrolige skjedde det noe interessant: Michael Giacchino leverte orkestrering som både var retro og moderne samtidig og gav handlingen et realt skyv gjennom musikken. Siden har Giacchino vendt tilbake til Pixar med jevne mellomrom og gjør en formidabel innsats på
Se opp, hvor han har komponert nostalgiske musikalske temaer som gis ulike uttrykk ettersom settingen krever det. Ellies tema går igjen i hele filmen og får oss til å føle at Carls store kjærlighet vokter over ham hele tiden. Det er utsøkt gjennomført.

Se opp er en fest for hele familien. Jeg finner ingenting som trekker ned karakteren på denne filmen. Jeg var hektet fra første sekund og filmen står frem som en feiring av livet, selv om hovedkarakteren er geriatrisk og ikke så rent lite bitter. Pete Docter og Bob Peterson har funnet

og foredlet mekanismen som gjør en film tilgjengelig for alle aldre. Jeg stiller meg i kø med mine gratulasjoner.

Utgivelsen:

Disney skal ha kudos for å være tidlig ute med å forstå behovet for å gjøre overgangen fra DVD til Blu-ray så behagelig som mulig for storfamiliene. Å inkludere en "gratis" DVD av hovedfilmen med hver Blu-ray-utgivelse er et sjakktrekk. Når de nå også slenger med en disk for digital kopi, til bruk for dine håndholdte medier, er alle mine servicekrav tilfredsstilt.

Se opp gjør seg ekstremt godt på Blu-ray. Du kan formelig kjenne hvordan skylaget beveger seg i vinden på toppen av Paradise Falls. Bildet er knivskarpt og behagelig gjennom hele fremsyningen og lyden løfter opplevelsen til det ypperste. Dette er en utgivelse med referansekvalitet.

Ekstramaterialet er godt porsjonert. I sann Pixar-stil blir vi tilgodesett med to kortfilmer.
Delvis overskyet føyer seg pent inn i rekken over Pixars kortfilmer á la
Geri's Game og
For the Birds. Godt håndverk i alle ledd gir en morsom og estetisk vakker film. Kortfilmen
Hunns spesialoppdrag forholder seg til langfilmens karakterer og setting. Ikke veldig spennende.

En rekke dokumentarer gir fordypet innsikt i produksjonen av filmen. Fra crewets tur til Sør-Amerika til Michael Giacchinos arbeid med filmmusikken - det hele innpakket i Pixars sedvanlige entusiasme og energi. Dokumentarene byr ikke på noe utover det forventede, men holder jevnt over god kvalitet. God kvalitet er det også på kommentarsporet i form av en Cine Explore-funksjon, hvor regissørene Docter og Peterson gir deg deres kommentarer mens bilde-i-bilde-funksjon gir deg øvrig info om produksjonen. Meget severdig.

Samlet sett en flott utgivelse av en umiddelbar klassiker.

Anmeldt av Tom-Erik Lønnerød, 26.01.10

Takk til Walt Disney Studios Home Entertainment for anmeldereksemplar.

Se opp - trailer

Relaterte utgivelser:

Monsterbedriften [2 Blu-ray]

Monsterbedriften [DVD]

Ja
SeOpp_cover;